

ESTUDIS I DOCÈNCIA

11. Oferta acadèmica i model de docència

La UAB té en l'actualitat una àmplia oferta d'estudis (109 graus, 143 màsters oficials, 135 màsters propis i 314 diplomes i cursos de postgrau) dels sis grans àmbits de coneixement (ciències de la salut, ciències, biociències, arts i humanitats, ciències socials i jurídiques, i enginyeries). És l'única universitat de campus de tot el sistema universitari català, una condició singular que hem de posar en valor.

Tal com estableix el Pla estratègic de la UAB 2018-2030, hem de disposar d'una oferta d'estudis heterogènia, flexible i adequada a les demandes de la societat. **En aquest sentit, ens hem de dotar d'uns estudis amb capacitat de respondre a un entorn canviant i exigent.** Cal articular aquesta resposta amb una bona arquitectura de graus i màsters, tant en la seva oferta com en la seva execució; en forma i en contingut.

La societat actual cada cop precisa més de mirades amples per poder fer front als reptes socials i transformatius que té davant, sovint a partir d'un encaix entre les eines tecnològiques i les consideracions de responsabilitat social (ètiques, mediambientals, socials, etc.). La UAB gaudeix d'un entorn únic per a confeccionar propostes transversals i col·laboratives que plantegin respostes a aquests reptes.

Alhora, com a institució pública, hem de ser capaços d'explicar-ho. Sovint, a estudiants que procedeixen de l'educació secundària, no els resulta gens senzill identificar el plantejament que hi ha darrere dels estudis universitaris. Hem de poder transmetre de manera clara el propòsit i l'orientació de la nostra oferta, facilitant així una transició exitosa cap a l'educació superior.

L'oferta d'estudis oficials ha de tenir en compte l'encaix en l'espectre d'oportunitats formatives, obeint, cadascuna d'elles, a necessitats determinades i específiques. Les necessitats d'aprenentatge no s'acaben en finalitzar la formació universitària reglada, que normalment inclou grau i màster, i pot arribar fins al doctorat. **L'aprenentatge és permanent al llarg de la vida.** Cal, doncs, actualitzar competències, reforçar-les i assolir noves especialitzacions; això és el que ha de cobrir la formació continuada. La UAB ha de proporcionar una oferta de qualitat per a aquestes etapes posteriors i atendre les necessitats formatives d'educació superior de la població del seu territori. Les propostes de micromòduls i microcredencials tenen aquí un paper molt important en favor de la tan demandada flexibilitat.

La revisió de plans d'estudis ha d'esdevenir una oportunitat per repensar, innovar i replantejar. Per continuar millorant i disposar d'uns estudis cada vegada més atractius i que donin resposta a les necessitats i les demandes de la societat i del món professional. Aquest repte només serà possible amb la implicació i participació de tothom, escoltant-nos activament, treballant conjuntament al voltant d'un mateix propòsit, a la vegada que trobant l'equilibri i l'harmonia entre el conjunt de la proposta d'estudis.

Sense renunciar a la seva condició d'universitat presencial, la UAB ha de formar el seu professorat per tal que sigui capaç d'adaptar la docència al model de docència mixta, presencial i no presencial, i ser una institució referent en innovació docent, impulsant models docents innovadors que fomentin l'aprenentatge efectiu. Convé, per tant, treballar en l'adequació d'espais d'aprenentatge per a una docència activa i amb l'equipament tecnològic adequat a noves modalitats de programes de formació. Hem de facilitar aquesta docència mixta en què es pugui treure partit de la presencialitat i fer-la valdre a l'aula. Aquesta adaptació dels models docents i el foment de l'aprenentatge actiu ens han de servir, també, com a eines per resoldre l'absentisme a l'aula i l'abandonament dels estudis.

Objectiu 41. Enfortir el prestigi i la qualitat de la nostra oferta formativa, potenciant els trets diferenciadors de la UAB per esdevenir una oferta de referència

Fites assolides 2020-2024

- Implementació del nou grau en Intel·ligència Artificial, amb el suport del Departament de Polítiques Digitals de la Generalitat de Catalunya.
- Disseny i inici d'una política per dotar de recursos els estudis engegats anteriorment a "cost zero".

Compromisos 2024-2030

- Elaborar un pla director del mapa de titulacions per analitzar l'oferta formativa actual i projectar-la al 2030.
- Promoure titulacions de grau i màster d'avantguarda, amb la incorporació d'una oferta formativa atractiva, transversal, interdisciplinària, internacional, innovadora, flexible i que doni resposta als reptes que la societat demanda.
- Promoure la internacionalització i la mobilitat, treballar per incrementar les dobles titulacions amb altres institucions europees.
- Aprofitar la participació de la UAB en l'aliança d'universitats europees ECIU University com a oportunitat d'introduir trets diferencials i innovadors en els nostres estudis. Tant en el seu disseny com en l'acció docent.

Objectiu 42. Impulsar la millora contínua de l'acció docent

Fites assolides 2020-2024

- Constitució del grup de treball per definir una estratègia docent que garanteixi que tots els nostres graduats hagin assolit competències en l'àmbit de la crisi ecosocial.
- Finalització de la revisió i actualització del Text refós de la normativa acadèmica de la UAB.
- Consolidació de la Jornada d'Innovació Docent per donar visibilitat a la innovació docent que es fa a la UAB.
- Creació de nous espais virtuals de suport a la docència i a l'alumnat.

Compromisos 2024-2030

- Impulsar l'ús intensiu de metodologies actives d'ensenyament i aprenentatge.
- Promoure programes de millora de la qualitat docent.
- Treballar en la prevenció de l'absentisme i l'abandonament dels estudis universitaris, i garantir la permanència i la continuïtat formativa.
- Promoure que el professorat tingui l'acompanyament i les eines necessàries per implementar metodologies innovadores.
- Promoure la incorporació dels ODS i el compromís amb la societat en la docència (per exemple, a través d'activitats d'ApS, reptes, etc.).
- Vetllar pel benestar docent del professorat i canalitzar les seves necessitats i demandes a través dels recursos disponibles.
- Establir el model de formació permanent i professional del professorat de la UAB, que ajudi a garantir la competència del professorat en l'acció docent.
- Fer més accessibles els recursos dels espais virtuals de suport a la docència i a l'alumnat.

Objectiu 43. Avançar cap a un model mixt de docència potenciant les possibilitats que ofereixen les eines digitals

Fites assolides 2020-2024

- S'ha treballat de manera pionera dins del sistema universitari català l'impacte de la intel·ligència artificial en la docència universitària.

Compromisos 2024-2030

- Establir un model mixt de docència en què es combinin formats presencials i no presencials, refermant el valor afegit de la docència presencial i a la vegada potenciant la flexibilitat de les components no presencials.
- Promoure i optimitzar l'ús d'eines digitals en el disseny i desenvolupament de la funció docent, i posar especial èmfasi en l'impacte de la intel·ligència artificial.
- Millorar els recursos tecnològics per a la formació en línia i apropar-los al professorat per tal que puguin millorar l'eficiència de la seva funció docent.
- Creació d'un grup de treball en el qual es treballin modes d'hibridació de la docència. Que funcioni a tall de laboratori d'idees amb l'objectiu de generar propostes de programació docent alternatives.
- Implementar els recursos per al benestar docent del professorat, i canalitzar les seves necessitats i demandes mitjançant els recursos disponibles.
- Treballar per incorporar noves eines docents i millorar les eines existents (Campus virtual, materials de suport, IA, etc.).

12. Qualitat

Quan parlem de qualitat ens referim a aspectes molt diversos, però alhora complementaris. Pel que fa a la docència, el concepte de qualitat engloba des de l'acreditació dels títols fins al desenvolupament d'una bona docència en tots els estudis que s'ofereixen. En aquest sentit, una de les línies fonamentals del Pla estratègic de 2018-2030 de la nostra universitat se sosté en la consecució i el manteniment de la qualitat docent.

La qualitat representa una manera de fer les coses i ha d'estar present en totes les activitats de la nostra universitat. Els sistemes de gestió de la qualitat són una eina important vers la millora continuada i la rendició de comptes, i és fonamental en un exercici de transparència i de retorn a la societat. Els sistemes de gestió de la qualitat ens permeten detectar les necessitats, les expectatives i la satisfacció dels diferents estaments de la comunitat universitària de manera fiable, i afavoreixen la generació de confiança mútua de tots els agents implicats en el funcionament de la Universitat.

Aquests últims anys hem millorat la varietat de l'oferta d'estudis i hem incrementat la seva qualitat. En els anys vinents, continuarem avançant en flexibilitat i internacionalització, i aprofundirem encara més en la qualitat dels processos. Un dels objectius principals que ens fixem és millorar el grau d'eficiència en la implementació d'aquests sistemes de qualitat. Per tant, s'escau analitzar les possibles problemàtiques, tant en l'aplicació mateixa dels sistemes de garantia de la qualitat com en els aspectes assenyalats en els processos de millora; revisar i actualitzar tot allò que calgui per a assolir els indicadors de qualitat desitjables, i cercar les millors solucions i alternatives.

La UAB ha esdevingut un referent del sistema universitari català en temes de qualitat acadèmica. Hem de treballar per tal de continuar amb aquesta bona feina i aconseguir mantenir aquesta posició de referència i que aquesta esdevingui capacitat d'influència a escala de polítiques de qualitat.

Objectiu 44. Millorar els Sistemes de Gestió Interna de Qualitat dels centres

Fites assolides 2020-2024

- Certificació dels Sistemes de Garantia Interna de Qualitat d'un total d'onze centres de la UAB. Uns altres tres estan en procés de certificació.
- Adequació dels processos del marc VSMA (verificació, seguiment, modificació i acreditació) al RD 822/2021.

Compromisos 2024-2030

- Instaurar els procediments adequats i preparar i acompanyar els centres per al seguiment i renovació de les acreditacions institucionals.
- Identificar punts forts i febles comuns que ajudin a establir i alinear els diferents processos de millora que s'han de posar en marxa.
- Consolidar la comunitat de qualitat per potenciar l'intercanvi i la compartició de bones pràctiques en gestió de la qualitat.
- Desplegar un acompanyament intern orientat a la consecució de la renovació de l'acreditació institucional.
- Potenciar la millora dels SGIQ (Sistema de Garantia Interna de Qualitat) per aconseguir implantacions avançades en les acreditacions i reacreditacions dels centres.

Objectiu 45. Millorar l'eficiència en l'aplicació dels sistemes de qualitat mitjançant la digitalització dels processos implicats

Fites assolides 2020-2024

- Adquisició d'una eina de gestió per facilitar a tots els agents implicats el procés d'anàlisi de l'avaluació de l'activitat docent.
- S'ha avançat en la consolidació de la figura de gestor/gestora de qualitat als centres, amb la presència de mínim un/a professional de referència en cada centre.

Compromisos 2024-2030

- Implantar el programari per a la gestió integrada dels sistemes de qualitat, amb la continuació de les següents fases d'implantació, validació i desplegament de programari per gestionar «la vida» de les titulacions i agilitzar els processos de disseny i gestió interna de les titulacions (VSMA) i els Sistemes de Garantia Interna de Qualitat.

- Simplificar els procediments lligats a la qualitat, així com a la comunicació entre els diferents agents implicats.
- Impulsar un sistema de transparència relacionat amb l'aplicació dels sistemes de gestió interna de qualitat, estat del seguiment, enquestes del professorat i de les assignatures, etc.
- Desenvolupar l'aplicatiu per a millorar en l'eficiència de tot el procés d'avaluació de l'actuació docent del professorat.

Objectiu 46. Revisar i actualitzar els mecanismes d'avaluació docent del professorat

Fites assolides 2020-2024

- Revisió de la guia d'avaluació de l'actuació docent del professorat des d'una perspectiva formativa, redissenyant la rúbrica de la persona responsable del centre i establint un procés d'acompanyament per a la millora en el cas de les avaluacions desfavorables.

Compromisos 2024-2030

- Crear un grup de treball específic per a la revisió de la guia d'avaluació de l'activitat docent del professorat.
- Generar un equip de treball per a la revisió de les enquestes d'assignatura i de professorat i la seva justa avaluació.

13. Formació Permanent i Microcredencials

La Llei Orgànica 2/2023 del Sistema Universitari (LOSU) i el Reial decret 822/2021 han incorporat la formació permanent com una dimensió essencial de la funció docent de la Universitat. La legislació recent ha introduït una nova dinàmica en l'educació superior, que l'adapta a les demandes d'una societat que exigeix una actualització contínua i a un mercat laboral en constant evolució. En aquest context, **es reconeix la necessitat d'oferir formació permanent i per a la població en general**. L'objectiu és dotar les persones de les competències necessàries per a desenvolupar-se de manera efectiva, tant en el seu entorn professional com personal, i respondre així a les demandes canviants de la societat i del món laboral. Des de la Universitat s'ha de fomentar la transferència de coneixement al món empresarial i a la societat en conjunt, amb la qualitat acadèmica que només una universitat pot oferir i que ha de ser acadèmicament vàlida, professionalment útil i personalment enriquidora.

Ens hem de preparar per a un món complex i canviant, en què es posa de manifest la importància de la formació permanent. La formació permanent de la UAB ha d'estar orientada a formar els i les professionals que requereixen els sectors econòmics i socials més innovadors, essent una eina fonamental per actualitzar coneixements o créixer laboralment: serà una inversió en la carrera professional amb garantia UAB.

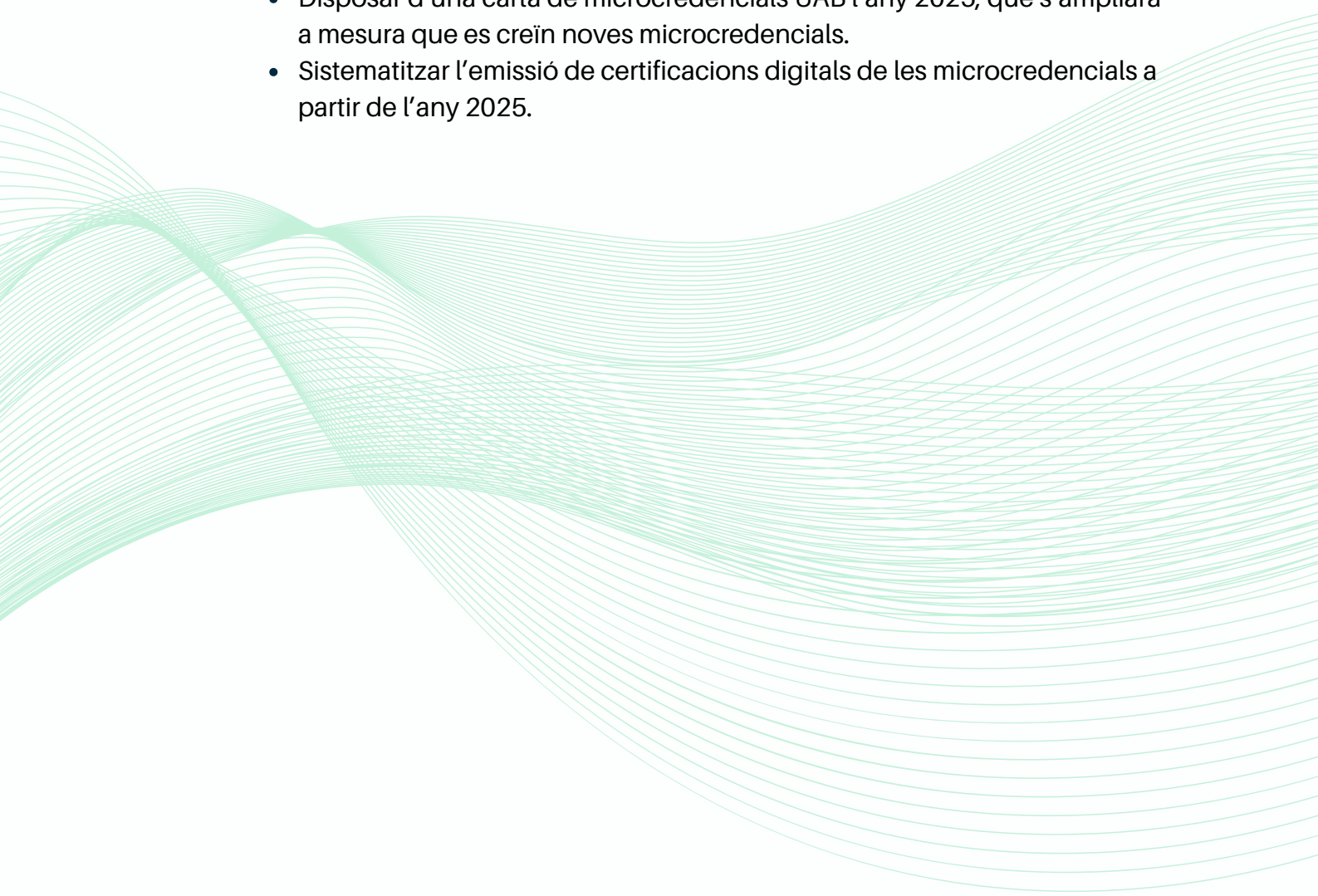
La formació mitjançant les microcredencials de la UAB és una solució eficaç per a tota la població adulta que necessiti millorar la seva ocupabilitat o actualitzar els seus coneixements per a realitzar formació permanent, però que no disposa dels mitjans ni del temps necessaris per a cursar programes de llarga durada. La microcredencial ha de possibilitar que la població adquireixi, actualitzi i millori els coneixements, habilitats i capacitats necessaris per prosperar en el mercat laboral i en una societat en constant transformació.

Objectiu 47. Establir la planificació estratègica de formació permanent i microcredencials que oferirà la UAB a la societat

Fites assolides 2020-2024

- Redacció del nou reglament de l'Escola de Postgrau.
- La UAB s'ha erigit en pionera en la creació i definició de microcredencials a l'Estat.
- Ampliació de l'oferta de formació contínua de la UAB a empreses i administracions.
- La UAB ha estat la primera universitat de l'Estat a emetre una credencial digital (compatible amb l'Europass) a alumnat d'estudis propis.

Compromisos 2024-2030

- Impulsar reunions amb Facultats, Escoles i agents socials, clústers empresarials i Alumni per identificar possibles necessitats de postgraus i microcredencials en les tres línies estratègiques de la UAB: salut, digitalització i medi ambient.
 - Identificar àrees deficitàries en oferta de formació permanent i impulsar-les.
 - Disposar d'una carta de microcredencials UAB l'any 2025, que s'ampliarà a mesura que es creïn noves microcredencials.
 - Sistematitzar l'emissió de certificacions digitals de les microcredencials a partir de l'any 2025.
-

14. Doctorat

El doctorat, grau acadèmic més alt que es pot assolir a la Universitat, és un element clau, ja que, a més de preparar professionals per transferir a la societat amb les màximes habilitats de recerca i gestió, permet incrementar l'activitat de recerca i contribuir en l'avenç del coneixement. A la UAB, l'estudiantat de doctorat és responsable d'una part molt important dels resultats de recerca de la institució.

A la UAB, en l'organització del doctorat, a més dels departaments i instituts, l'Escola de Doctorat hi té un paper fonamental. L'Escola ja ha passat la Certificació del seu SGIQ i podrà acreditar els seus propis programes. Amb 68 programes de doctorat i més de 4.500 estudiants, la UAB és una universitat puntera en doctorat, reflex de la universitat d'excel·lència i prestigi que és. Un element que cal destacar és l'alta internacionalització dels nostres programes, amb pràcticament un 38% d'estudiants internacionals.

Cal potenciar els programes de doctorat de la Universitat i fer una aposta ferma per la seva qualitat i per la visibilització dels que oferim. La projecció dels doctorats internacionals, dels doctorats industrials i de tots els programes que té la Universitat és fonamental per a continuar com a capdavantera a l'Estat en nombre de tesis doctorals llegides i en la projecció de la seva recerca. Cada vegada són més necessàries a la societat persones amb la formació transversal i amb la visió de resolució de reptes que produeixen els nostres programes de doctorat.

Objectiu 48. Incrementar la qualitat dels programes de doctorat i potenciar l'Escola de Doctorat

Fites assolides 2020-2024

- Tots els programes de doctorat estan acreditats, majoritàriament amb excel·lència.
- Implementació de la revisió de tesi per Turnitin.
- Disseny i implementació d'un ampli programa de cursos de formació transversal.
- Millora amb espais i cursos per ajudar al benestar del personal predoctoral.

Compromisos 2024-2030

- Desenvolupar polítiques de qualitat i millora permanent dels programes de doctorat.
- Finalitzar el projecte de digitalització dels programes de doctorat.
- Incrementar els recursos per millorar el benestar emocional de l'estudiantat de doctorat, així com les condicions per dur a terme la seva recerca.
- Dissenyar un pla d'acollida dels doctorands i doctorandes per a tots els programes de doctorat.
- Incrementar el suport a les coordinacions de doctorat.
- Implementar una estratègia adreçada a l'increment del nombre de doctorats industrials i doctorats en cotutela.
- Facilitar eines d'intel·ligència artificial al personal director i tutor per incorporar-les en la seva tasca formativa.

Objectiu 49. Millorar la gestió de l'Escola de Doctorat.

Fites assolides 2020-2024

- Certificació del SGIQ de l'Escola de Doctorat.
- Establiment d'un format de defensa semivirtual de les tesis doctorals amb el sistema de votació en línia per la menció de cum laude de les defenses de tesis.
- Modificació de les pàgines web dels programes de doctorat i la principal de l'Escola de Doctorat, per garantir l'accés universal i adaptar-les a les persones amb necessitats especials.

Compromisos 2024-2030

- Finalitzar el projecte de digitalització dels programes de doctorat.
- Revisar l'estructura de suport de gestió de l'Escola de Doctorat.
- Visibilitzar l'aportació que fa l'estudiantat de doctorat a la recerca de la UAB vinculant els indicadors a l'Escola de doctorat.
- Modificar el reglament de l'Escola de Doctorat, per promoure una major participació del personal investigador predoctoral, els i les supervisors de tesi i les coordinacions dels programes de doctorat en la direcció de l'Escola de Doctorat, amb l'objectiu final d'augmentar el sentiment de pertinença d'aquests col·lectius a l'Escola.

15. Formació del professorat i Innovació Docent

La docència de qualitat és el cor que bateja en una universitat d'excel·lència. Aquesta es distingeix per un enfocament centrat en l'estudiantat i en el seu desenvolupament mitjançant una experiència educativa enriquidora que respon a les necessitats canviants. Així, el compromís amb una docència de qualitat ha de garantir la preparació de l'estudiantat per a l'exercici professional i també per a esdevenir ciutadania responsable i agent de canvi en la societat.

La formació del professorat i la innovació docent són fonamentals per mantenir i millorar una docència de qualitat en un entorn acadèmic inclusiu, dinàmic i estimulant. Aquestes han de partir de les necessitats reals del col·lectiu docent i estar orientades a la renovació pedagògica i a la transformació dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Alhora, han de contribuir tant al desenvolupament professional del professorat com al creixement institucional, d'acord amb els diversos eixos estratègics d'actuació (metodologies actives d'aprenentatge, avaluació i millora dels aprenentatges, inclusió i atenció a la diversitat, competències docents, etc.).

La formació del professorat és decisiva per proporcionar les eines necessàries per implementar millores educatives efectives. La docència de qualitat depèn, en gran part, de la formació del professorat, que pot estimular processos d'innovació docent. Per això, cal impulsar una qualificació òptima entre el professorat, millorant la pràctica educativa, així com el seu progrés professional. La innovació docent ha d'afavorir millors processos d'ensenyament i d'aprenentatge, estudis de qualitat i l'èxit acadèmic. La sensibilització i la implicació del professorat cap a la innovació en la seva pràctica docent és essencial, atès que pot esdevenir motor de la transformació de l'educació superior.

Objectiu 50. Generar un context d'oportunitats de millora continuada de les pràctiques educatives a través de la formació inicial i permanent del professorat, així com del suport a les innovacions docents

Fites assolides 2020-2024

- Disseny i desenvolupament de la convocatòria de projectes de recerca en docència associada a la innovació docent.
- Avaluació sistemàtica del conjunt de cursos i accions de formació permanent adreçada al professorat.
- Consolidació del Premi a l'Excel·lència Docent.

Compromisos 2024-2030

- Consolidar l'estructura organitzativa institucional que vetlla per la formació del professorat i per la innovació docent.
- Definir les línies d'actuació prioritàries en matèria de formació del professorat i d'innovació docent, d'acord amb les necessitats docents detectades i l'assoliment d'una docència de qualitat.
- Oferir eines i recursos al professorat per dissenyar, desenvolupar i avaluar una docència de qualitat.
- Garantir la formació inicial del professorat novell, bàsica i obligatòria, centrada en l'exercici de la funció docent al principi de la seva trajectòria acadèmica.
- Millorar els plans d'acollida del professorat novell.
- Proporcionar un pla de formació permanent del professorat amb una perspectiva de desenvolupament professional, i amb un catàleg de programes i cursos global, ampli i obert, que impacti sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Estimular les convocatòries de formació a mida en resposta a les demandes dels departaments i dels centres sobre la millora de la docència.
- Estendre la participació del professorat en l'aula d'autoaprenentatge com a espai d'aprenentatge autònom i d'actualització docent.
- Refermar l'expedient formatiu com a espai de consulta del professorat de la formació interna realitzada i de la formació externa verificada en què ha participat.
- Potenciar les convocatòries d'ajuts a la realització de projectes d'innovació docent coherents amb els eixos estratègics d'actuació.
- Impulsar el reconeixement de grups d'innovació docent orientats a la millora de la pràctica educativa, la renovació pedagògica, i la col·laboració i el treball en xarxa del professorat.
- Reconèixer les bones pràctiques d'innovació docent, posant-les en valor i difonent-les entre el conjunt de la comunitat universitària.
- Dur a terme unes jornades d'innovació docent que afavoreixin l'intercanvi i la transferència de coneixements i la divulgació dels aprenentatges generats.